Ն. 4850 — 1882 ՅՈՒՆՎԱՐ 29 ՇԱԲԱԹ. 23 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖՐԱՆԳԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 10 ՇԱԲԱԹ. — Ն. 1850

ԳԻՆԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէհթա 10
Ալթը այ » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իչին մէհթիւյէ 10
Ալթը այ » 5
Բոսթա իւճրէթի պէրապէր այիսա տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղր.
Իքինճի » » » 2 ղր.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղր.

30 ՓԱՐԱ.

Անանուտի Էֆեմեր

ՄԻԱՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իլան սրբասընա գծնումանան իլանաք ու իխթարաթը սաթերը 5 ղր.
Մէքթուպլար Կ. Թ. Փանոսեան իսմինէ եազիլիր.
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնիշէնպիհ-պազարընտա Իրթի խանընտա Ն. 11.

30 ՓԱՐԱ.

١٢٩٧ ՔԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ ՀԹ. — ١٢٩٩ ՐԷՊԻ ԻԼ ԷՎՎԷԼ ՀԲ.

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լոնտրա, 7 փետր.

Բարլամէնթօ պու կիւն քիւչատ օլունտու։

Գու մինասիպէթլէ դրալիչա հազրէթլէրի իրատ իյլէտիկի նուրթատա շէօյլէ սեօյլէմիշ տիր. «Պիլճիսմէ տէվլէթլէր իլէ միանատէպաթը տօսթանէտէ պուլունմագտաեր մ։

«Ճրանսա իլէ պէյլապէր Մըսըր իյլէրինի տիդգաթը թամմ իլէ թէտգէգ իյլէսիմ. մէսէլէ մէգքիւրէ հագգընտա էվվէլճէ իթթիֆագ օլունմուշ պուլունան սուրէթի թէսվիյէ, պէնի սուրէթի մախսուսէտէ պազը մէզահիբ իճրասընա մէճպուր իյլէտիլէր. Մըսըրըն ֆախտէլի պիր սուրէթտէ իտարէի մունթազամասը վէ նիզամաթըն թէրագգըսը հագգընտա կէրէք Սէլաթինի Օսմանիէե վէ կէրէք պէյն էլ միլել ագտ օլունան մուգավէլէնամէլէր իլէ թէէսսիս օլունմուշ օլան հուգուգուն մուհաֆազասը իչին թարաֆըմտան սարֆը նուֆուզ վէ մէսաեի օլունաճագ տըր։»

Նուրթուն սօնունտա, գրալիչա հազրէթլէրի Ֆրանսա իլէ Թիճարէթ ահտնամէսինին թէճտիտի զըմընընտա ճէրէեան իտէնմիւզաբէրաթ հագգընտա, ահանամէի մեգքիւրէնին գարիպէն ագտինի մէէմուլ իյլէտիկի պէեան վէ պու մինասիպէթ իլէ Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ մուհապէթի խալիսանէնին վիճուտինէ վէրտիկի էհէմմիյէթի տէրմիեան իյլէմիշ տիր։

Բարիս, 8 փետր.

Պերլին վէ Վիէննատան ալընան խուսուսի մասիւմաթ, Մըսըր հագգընտա Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա իլէ տիւէլի սայիրէ պէյնինտէ պիր իթիլաֆը էֆքեար հասըլ օլտուղունու պէեան իտեօրար։

Գահիրէ, 7 փետր.

Հէյեթի վիւքէլա, պու կիւն իքինճի տէֆա օլարագ, ադամ մէնլիս իյլէյիպ, շուրայի նէվվապ թարաֆընտան պիտճէեէ տայիր թէքլիֆ օլունան լաեիհաեը գապուլ իթտի։ Անտէն սոնրա մէճլիս, սէլաթինի Օսմանիէե հազարաթը թարաֆընտան Խըտիվ հազրէթլէրինէ վիրիլէն ֆէրմանլար իգթիզասընա, պիտճէնին թաստիգի շուրայի նէվվապա իհալէ օլունմուշ օլուպ, շու խուսուսուն մուահէտաթը մէվճուտէէ մուղայիր օլմատըղընա տայիր պիր լաեիհա թանզիմ իթմիշ, վէ լաեիհաեը մէգքիւրէ, Խըտիվ հազրէթլէրի թարաֆընտան թաստիգ օլունմուշ տուր։

Գահիրէ, 8 փետր.

Գու կիւն նէշր օլունան էմրնամէյի Խըտիվի, շուրայի նէվվապըն վէզայիֆինէ տայիր օլան դանունանամէյի թաստիգ իտիեօր։

Շուրայի նէվվապըն պիր հէյեթի մէպուսէսի պու կիւն պէրաի թէշէքքիւր Խըտիվ հազրէթլէրինին հուզուրունա չրգտրղընտա, միշարիէյհ հազրէթլէրի էվվալընտա պունտան պէօյլէ շուրայ նէվվապ իլէ հէյեթ վիւքէլա միեանէսինտէ իթիլաֆ պերտէվամ օլաճաղընա իմիտինի պէեան, վէ մէմլէքէթին մէնաֆիի խուսուսինտէ ֆէթանէթ վէ զէքեաֆէթ իլէ միթթէֆիգէն հարէքէթ իթմէյէրինի թավսիյէ իյլէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՍԷ

Մէքթէպի թրպպէյէ հանէտէ իլմի հիքմէթի թրպպիյէ մուալիմի գայմագամ Իզզէթլու Անդրանիկ պէյին, սէրթապիպ գրումընին սընրֆը էվվէլինտէ պուլունմագ, վէ քէմանեան մէէմուրիյէթինէ տէվամ իյլէմէք իւզրէ էօհտէսինէ միրալայլըգ բիւթպէսի թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Ինթալեա գրալը թարաֆընտան իքինճի եավէրի շէհրիեարի Օսմանպէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ Գուրան ա'ինթալի նիշանընըն պիրինճի բիւթպէսի իթա օլունմուշ տուր։

Ատիեէ նէզարէթի ումուրու մէճլիսէ զահիյէ տէֆթէրի ումումի գալէմի միւմէեիզի Սալիհ պէյին, լիեագաթ ու քիֆայէթինէ մէպնի, Հալէպ միւտտաիի ումումիլիկինէ թայինի օլունմուշ օլտուղու իշլիտիլմիշտիր։

Վիլայէթը շահանէ վէ էրվիյէի միւլհագա մէքթուպլարինին թէրագգուբը անտաշրմագ իւզրէ, իմթիհան հէվալիլէրինին մէարիֆի ումումիյէ նէզարէթի թարաֆընտան թալէպ օլունմուշ օլտուղու մէսմուր տուր։

Տէվլէթի ալիեէ իլէ Աբմանեա տէվլէթի միեանընտա ադտ միթէտավվէր օլան թիճարէթ ահանամէսի շիմտիլիք թէէխիսիր օլունտուղու մէրսիմ տիր։

Արմանեա իմքէրաթօրու հազրէթլէրինին զաթը հազրէթի շէհրիեարիեէ իհտա իթմիշ օլտուղու, էկլենուար նիշանընը հուզուրու շահանէեէ թագտիմէ մէմուր օլան հէյիէթի մէպուսէեէ պիրի հըլտրգ սէրաեը ալիսընտէ, վէ տիկէրի պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Տօլմա Պաղչէ սէրայը հիմմաեանընտա, վէ ի չինճիսիս տասիլ շէհիր էմինի տէվլէթու Մաղհար բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան օլմագ իւզրէ իւչ գիեաֆէթ քէշիտէ օլունաճագ իմիշ։

Թէրճէմանը Հագիգաթ գազէթասընընն պէեանընա կէօրէ, Մէսսաժբրի Մարիթիմ գումբանիասը մուղուրգ Բրօվանս նամ վաբօրունուն իկնասը իչին շիմտիյէ գատար իթթիհազ իյլէտիկի պիրթիւն թէտտարիրատէն իւմիտի դամ իտէրէք, նիհայէթ պահրիյէ նէզարէթինէ միւրաճաաթ իյլէմիշ, վէ վաբօրու մէզքիւրուն գուրթարըլմասը միմքին օլտուղու, նէզարէթի մէզքիւրէ թարաֆընտան պէեան օլունմուշ տուր։

Ղազէթայը մէզքիւրէնին պէեանընա կէօրէ, Բրօվանսըն էմրի թախլիսինճէ լազըմ կէլէն բլան, պահրիյէնէ նէզարէթինտէ տէրտէսթիթանղամ օլուպ, իրատէի սէնիյէսի զուհուր իյլէտիֆանէ սոնրա, մէվզուի իճրատա գոնուլմաճագ իմիշ։

Իշպու սալը կիւնիւ, Պէշիքթաշ իլէ Նիշան-թաշը արասընտա, սողուգատան պիթիրին պիթիրնէ տանմուշ օլտուղու հարտէ, սօգագտա պիր Բում չօճուղու պուլունմուշ տուր։

Իշպու ճիւմնա իրթէսի կիւնիւ, Անանիա քէօյինտէ Բում ճէմիյէթի իմիհէսինին մահէլլի մախսուսէսինտէ, Ավսթրիա-Մաճարիստան սէֆիրի Պարոն տը Գալիսին թահթը հիմայէսինտէ օլարագ, մուսքէլի վէ մուսքէսիզ պիրյիւք պալօ վէրիլէճէք տիր։

Կէչէն ճիւմնա իրթէսի կիւնիւ, Ինկիլթէրրա սէֆարէթի թարաֆընտան Պապը Ալիյէ, Մըսըր մէսէլէսինէ տայիր պիր թագրիր իրսալ օլունմուշ իտուկի պէյն էլ նաս թէվֆիգաթ պուրմուշ իսէ տէ, Ֆարտիւ Պօսֆոր զաղէթասընընն, զաեէթլէ շայեանը իթիմատ պիր մահէլլանն ալտրդը պիր խապէրէ նէզարէն, իշպու շայիա պիէսաս օլուպ, մէսէլէի մէգքիւրէ հագգընտա պու կիւնէ գատար նէ՝ լօրտ Տիֆէրին, նէ՝ ալ Մ. Թիսսօ հիչ պիր կէօնա թէպլիղաթ վուգուս պուլմամշ իմիշ։

Գու սապահ, սաաթ օն իքի բատտէլէրինտէ պիր ինկիլիզ վաբօրու տիբիտէն եօլունու չէքմէք իստիպ Գասբէօյ իսկէլէսինէ չաթտաճաղը սբրատա, իսկէլէի մէզքիւրէ ամ եսթմագտա օլան Իտարէի Մահսուսէնին 7 նիսմէրօրու վաբօրունուն նէօվպէթճիլէրի թարաֆընտան պիլ միւշահէտէ, համտ օլունուն միւսատէմէ վուգուս պուլմամշ իսէ տէ, վաբօր գարտաեա տօղրու խայլիճէ իլէրլէմիշ օլտուղունան, իքի գաեա օրթասընտա գալբգ, եօլունա տէվամ իտէմէմիշ տիր։

Տիւն սապահ Խասքէօյտէ պիր Հայ գատընը, խանէսինին իւսթ գաթը բէնճէրէսինտէն դաղտէն աշաղը սիւզիլիւ վէ անինտէ միւթէսիրէն վէֆատ իտիպ, տէֆն օլունմուշ տուր։

Եավէրի էքրէմ սաատէթլու տասմատ Մէհէմմէտ բաշա հազրէթլէրինին վիճուտինճէ թէտտավիյէ կէօրիլէն լիւզումէ մէպնի, լիճիրլի թէտտավի էվրօբաեա ազիմէթ իտէճէքլէրի, վէ մահէլլի ազիմէթլէրինին իհթիմալ կէօրէ Վիէննա օլաճաղը մէսմուր տուր։

Եէմէնէ սէվգ օլունաճագ իքի թապուր նիշանճը, վէ իքի պէօյիք սիւարի իլէ, պիր պաթարեա թօբուն սէվգ ու հարէքէթլէրի պիր դաշ կիւն տահա թէէխիր իյլէտիկի, վէ զանն օլունտուղունա կէօրէ, ասքէրի մէզքիւրէնին նագլինէ թայինին օլունան վաբօր ճիւմատա կիւնիւ պուրատան հարաքէթլէ, Տէտէ ագաճընա ինանիրիլճէք օլան իքինճի օրտուի հիմատեունա մէնուպ վէ եէնի իքի բիատէ թապուրունու արարագ ազիմէթ իտէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

ԳԱՄՈՒՍՈՒ ՖՐԱՆՍԷՎԻ

ՖՐԱՆՍԸԶՃԱՏԱՆ ԹԻԻՐՔՃԷԵԷ ԼՈՒՂԱԹ

Գու տէֆա պու իսմէ, բէք միւքէմմէլ պիր լուղէթ քիթապը թապ ու նէշր իտիմէկէ պաշլատըղը, քէմալի մէմնունիյէթլէ կէօրիլմիշ տիր։

Շիմտիյէ գատար Ֆրանսըզճատան Թիւրքճէեէ, տրլ Օսմանլըլարըն Ֆրանսըզճա էօյէնմէսի նիյեեէթիյլէ թէրթիպ իտիլմիշ միւքէմմէլ վէ մունթազամ պիր լուղաթ քիթապը պուլունմատըղընտան, եանի պուլունանլարտա ճիհէթ ճիհէթ գուսուրլար, վէ նօգսանլար օլտուղունան, չօգ մահրումիյէթ չէքիլմէքտէ իսի։

Գու. նօգսանը իքմալտէ իսէ էնվայի կիւճիւրլեր պուլունմագտէ իսի, շէօյլէ քի, հէմ էօյլէ պիր քիթապը գալէմէ ալդպ թէրճէմէ վէ թանզիմ իթմէքլիք, վէ հէմտէ էլզէմ օլան տիգգատ վէ ֆէտտաքարլըգ սարֆ իտիրէքէք վիճուտէ կէթիրէպիրմէքլիք, գօլայ պիր շէյ տէյիլ իսի։

Գու, իքմալի էհէմմիյէթի ազիմէտէն պուլունան նօգսանը ազիմ, գալէմճէ տասրը մէմուհէսիյլէ մնալիմի ամմէ պուլունան Սամի պէյ իլէ, մանթաաճա էհլիյէթ ու մէհարէթիյլէ քէսպի շէօհրէթ իթմիշ պիր կէնա թէպլիղաթ վուգուս պուլմամշ իմիշ։

Գու սապահ, սաաթ օն իքի բատտէլէրինտէ պիր ինկիլիզ վաբօրու տիբիտէն եօլունու չէքմէք իստիպ Գասբէօյ իսկէլէսինէ չաթտաճաղը սբրատա, իսկէլէի մէզքիւրէ ամ եսթմագտա օլան Իտարէի Մահսուսէնին 7 նիսմէրօրու վաբօրունուն նէօվպէթճիլէրի թարաֆընտան պիլ միւշահէտէ, համտ օլունուն միւսատէմէ վուգուս պուլմամշ իսէ տէ, վաբօր գարտաեա տօղրու խայլիճէ իլէրլէմիշ օլտուղունան, իքի գաեա օրթասընտա գալբգ, եօլունա տէվամ իտէմէմիշ տիր։

Տիւն սապահ Խասքէօյտէ պիր Հայ գատընը, խանէսինին իւսթ գաթը բէնճէրէսինտէն դաղտէն աշաղը սիւզիլիւ վէ անինտէ միւթէսիրէն վէֆատ իտիպ, տէֆն օլունմուշ տուր։

Եավէրի էքրէմ սաատէթլու տասմատ Մէհէմմէտ բաշա հազրէթլէրինին վիճուտինճէ թէտտավիյէ կէօրիլէն լիւզումէ մէպնի, լիճիրլի թէտտավի էվրօբաեա ազիմէթ իտէճէքլէրի, վէ մահէլլի ազիմէթլէրինին իհթիմալ կէօրէ Վիէննա օլաճաղը մէսմուր տուր։

Եէմէնէ սէվգ օլունաճագ իքի թապուր նիշանճը, վէ իքի պէօյիք սիւարի իլէ, պիր պաթարեա թօբուն սէվգ ու հարէքէթլէրի պիր դաշ կիւն տահա թէէխիր իյլէտիկի, վէ զանն օլունտուղունա կէօրէ, ասքէրի մէզքիւրէնին նագլինէ թայինին օլունան վաբօր ճիւմատա կիւնիւ պուրատան հարաքէթլէ, Տէտէ ագաճընա ինանիրիլճէք օլան իքինճի օրտուի հիմատեունա մէնուպ վէ եէնի իքի բիատէ թապուրունու արարագ ազիմէթ իտէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ ՏԻՄՍ.

ՄՕՆԹԷ ՔՐԻՍԹՕ

Ֆրանսա շէօհրէթշատ միւէլիֆիէրինտէն Ալէքսանտր Տիմանընն ասարը պէրկիւզիտէսինտէն պու կիւզել Բօմանընն թիւրքճէսի, էրմէնիճէ եազը իլէ օլտուղու հալտէ, վէ թըպգը պիզիմ էսրարը Փարիս ղըթասընտա պուլունտուղու թագտիրտէ, քէզալիք Միհրան էֆէնտի մանթաասընտա կիւզէլճէ թապ իսալմէք քտէ, վէ ճիւզի 20 փարայա սաթըլմագտա տրը։

Գունու տախի հէր քէսեն օգուեարագ, իսթիֆատէ իյլէմէսինի տավէթ վէ նասիհաթ իտէրիզ։

Իլան սրբասընա գծնումանան իլանաք ու իխթարաթը սաթերը 5 ղր.
Մէքթուպլար Կ. Թ. Փանոսեան իսմինէ եազիլիր.
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնիշէնպիհ-պազարընտա Իրթի խանընտա Ն. 11.

ԻԽԹԱՐ

Մանթէ Գրիսթօնըն թէքմիլինէ եանի ալթը ճիլտինէ ապօնէ օլմագ իսթէեէն զէվթատան, իսթանպոլ իչին տէօրթ մէճիտիյէ, վէ թաշրա իչին բոսթա իւճրէթի իլէ պերապէր պիր Օսմանլը լիրասը ալընը։

Ապօնէ օլմագ իչին կէօնտէրիլէճէք մէքթուպլար՝ Պապը Ալի ճատէսինտէ վագը Ն. 7 մանթասա սա. հիպի Միհրան էֆէնտի Կ. Նազաշճեան նամընա իրսալ օլունաճագ տըր։

Գու քիթապ շիմտիկի քաֆթատա իւչ տէօրթ ճիւզ նէշր օլունաճագ տըր, վէ պէհէր ճիւզ իչիւն այրը այրը գապ վէրիլմէյիպ, պուգապատան մատատա, հէր ճիլտին իսթամբնտա պիրէր միւքէմմէլ գապ վէրիլէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Աթիտէքի սաթերբար, քէմալի թէէսսիֆ իլէ, տիւնքի Հայրէնիքատէ օգուտնմուշ տուր։

«Մէհտերխանէ հապսխանէսինտէ մահապուս պուլունան միլլէթտաշլարընա մինասիպէթլէ, բաթրիք վէքիլի Գեր. Հայր սուրբա պիր իսթիտատ թագտիմ իտէրէք, պունտա քէնտի հալի էսէֆիշէմիանլէրինի պէեան, վէ տաշլարընա պէզ իյլէտիկի հիմմի ինսանիյէթբէրվէրանէեի տէրմեան իլէ, բաթրիգխանէնին նազարը տիգգատ ու մէրհամէթինի տավէթ իյլէմիշլէր տիր։

«Դէմալի իզտիրապը տէրուն իլէ պիր սուրէթի մէվսուգէտէ խապէր ալտըղըմըզա կէօրէ, վէքիլ Գեր. Հայր սուրբ թարաֆընտան, Ծնունգ եօրթասու մինասիպէթլէ, բայրթախթըմըզ ումում քիլիսէլէրինէ հապսխանէ խասթէկեանընա մուավէնէթ օլունմասը իչին թահրիրատը մախսուսէ իրսալ իյլէմիշ իսէտէ, անճագ 40 ղուրուշ թօբլանըրմըշտըր։

«Տահա իքի կիւն մունգատտէմ, վէքիլ Հայր սուրբ բէմի պիր թահրիրաթ եազարագ, միթէպէրանը միլլէթաէն պիրինտէն, զաեէթ սէֆիլ պիր հալտէ պուլունան վէ տիլէնէմէեէն պիր ֆագիր իչին 100 ղուրուշլուգ պէզ թալէպ իյլէմիշ իսէտէ, միմանիլէյհին չու թալէպի ըէտտ օլունմուշ տուր։

«Իմտի, պու հալտէ վէքիլ նէ՝ եաբսընն, ֆուգարա նէ՝ եէսինն Միբհան Ալլահ նէ վագբթլարա եէթիշիք։»

* * *

Բաթրիգ վէքիլի Գեր. Հայր սուրբ կէչէն սալը կիւնիւ մէարիֆ նազըրը Ալի Ֆուատ պէյ հազրէթլէրինէ պիր վիզիթա վէրիպ, մէէմուրիյէթի ճէտիտէլէրինի պիթթէպրիգ, շու միանասէպէթլէ թարաֆը տէվլէթտէն մուզիրը ատտ օլունան պաղը քիթիպ ու բէսայիլ հագգընտա, պաղը մուիմանթ վիրմիշ օլտուղու կիպի, էվվէլքի կիւն սախի մէզահիպ միտիրի Զիյվէր պէյ իլէ կէօրիշմէք իւզրէ, տալիյէ նէզարէթինէ ազիմէթ իյլէմիշ տիր։

* * *

Վարչական խորհուրդ չարշէնպիհ կիւնիւ հավանընն չիտտէթինտէն տօլաեը իճթիմա իտէմէտիկինտէն, պու կիւն Խէնիտէն մէճլիսէ տտավէթ օլունմուշ տուր։

ՈՒՍԹԱ ԶԸՐԱԳ

ԳԸՐԳ ՊԻՆ ՍԻՒԱՀԷՐ

(Մանը-Ղէնի 4849 Նէ-Սէ-Նոյեն թէվմ)

Ս. — Ցիմէ.ք տիր քի, միլլէթիմիզ օգուտագ ճիհէթիլէ բէ.ք կէրիտէ պուլունմագտա տբը։

Ճ. — Էվվէթ, բէ.ք էսէֆ օլունա-ճագ սուրէթտէ կէրիտէ տիր. էվ-բօպատա չօգ զէնկինլէր վար տբր քի, եալընըզ պիր ատէմ, սէնէտէ պիզիմ թէքմիզ միլլէթիմիզին վիր-տիկի գատտը, վէ պէլքիտէ զիեատէ քիթապա բարա վիրմէ.քտէ տիր։ Պը-բագալըմ պաշդա չէ.յէրի, կաթողի-կոսումուզտան տիրացումուզա գա-ատը, վէ հէր կիւն իշ կիւճ վէ ախշ ու իթա իշինտէ պուլունտուգտան պաշդա, մայիս աեբնտա, քէնտի էսկի իթիգատընճա, սբհհէթճէ իյի տիր, վէ գան թազէլէնիր, տէ.յէրէ.ք սիւլիւ.ք թուրթունտագ օլան տօգ-տան եաշընտա.քի պիր գօճա գարը-եա վարընճա, պիզտէ Օրայցոյցա մուրաճաաթ իտիպ, սիւլիւ.ք իշին ֆայիտէլի կիւնիւ անպաեապիմէ.ք-տէ, վէ մալիւմեա, պիր օրայցոյց պիր ատամա, թամ պիր սէնէ խրա-մէթ իթմէ.քտէ, վէ պունունտա ֆի-եաթը եալընըզ էլլի ալթմըշ բարա-տան իպարէթ օլմագտա, վէ պիր իլքի սէնէտէն պէրու տէ մէնֆաա-թընըն Փրկիչ պիչարէկեանընա այիա պուլունմասը հէր կիւն իլան օլուն-մագտէ իլքէն, պիզիմ, իշիթտիկի-միզէ կէօրէ, թէքմիլ միլլէթիմիզ-տէ, եալընըզ 40 պին թանէ օրայ-ցոյց սիւրիւլէմէ.քտէ տիր քի, սէ-նէտէ անճագ 60 նուֆուտա պիր Օ-րացոյց, վէ քէղալի.ք սէնէտէ, Հայ օլանա, պէր թանէ.ճի.ք բուրա, Օրացոյց բարասը տիւշմէ.քտէ տիր. չիւնքի, պիզտէ օլ գատարտա իրթիքեապ-ճը չօգ տուր քի, չօգ եէրլէրտէ, չօգ ֆամիլեա, պիր մահէլլէ, պիր չարշը, պիր քէօյ, վէ պէլքիտէ պիր գատապա, պիր օրայցոյց իլէ կէչին-մէ.տէ տիր։ Մէ պունունտա ճա իլքի խուսուսէ պէպիյէթ վիր-մէ.քտէ տիր, պիրինճիսի, պիզիմ էհալիտէ ճէհալէթ էօյլէ պիր մէր-թէպետէ տիր քի պիր Օրացոյցա պագմագ անլամագ, ալէլ խուսուս թաշրալարտա նիչէ մահէլէրտէ, ատէթա պիր իլմ, պիր մալիւմաթ, վէ պիր մարիֆէթ եէրինէ կէչմիշ տիր, հէր ատամ օգուտագ պիլսէ, օրացոյցտան անլամագլըգ հիւնէրինէ մալի.ք պուլունմատըգը-տան, տայիմա, եա վարժապետ, եա օրացոյցլու պիր քահանաեա, վէ եախօտ սայիր պիր զաթա մի-լրաճաաթա միհթաճ պուլունտուգ-լարընտան, նաֆիլէ եէրտէ գբրգ էլլի բարատա օրացոյցա վիրմէ.ք իս-թէմէմէ.քտէ տիրլէր, վէ ի.քինճիսի տախի, տահիհէն չօգլար, պիր սէ-նէտէ, քիթապա տայիր պիր չէ.յէ պիր եա ի.քի զուրուշու պիլէ վիր-մէ.ք իսթէմէմէ.քտէ տիրլէր. ֆա-գաթ, պու ճիւմլէ իլէ տախի, պու կիւն.քի կիւն Ռահմանադրական պիր միլլէթիզ, Իսթանպօլտա Ընդհ. ժո-ղովումուզ վար տբր, չէօյլէ.յիզ պէօյլէ.յիզ տէ.յի էօյիւնմէ.քտէ օլ-տուղումուզտան, օլ պիր սէնէտէ, պիր օրացոյցա գբրգ բարաեը վիր-մէ.ք իսթէմէմէէն, վէ պիր օրացոյ-ցու անլաեամաեան պինլերճէ ա-տամար, քէնտի մահէլլէրինտէ, եա երեփոխանական, եա քաղա-քական, եա թաղական վէ էմնալի մէճլիսլէրէ, եա ազա վէ եախօտ ըէ.յիս պիլէ օլմագտա տբրլար։

Ս. — Ա.ճապա պիզտէ էն պիեատէ օգունան քիթապ գա՞նդիսի տիր, էլպէթթէ գա գօճա պիր միլլէթ-տէ, խայրիճէ սիւրիւլիւր քիթապ-լար պուլունմագտա օլմալը տբր։

Ճ. — Էվվէթ, պիզտէ բէ.ք չօգ սիւրիւլիւր քիթապ վար տբր, լա.քին օտա եալընըզ պիր թանէ տիր. վէ հէմտէ նէ՞ տիր պիիրմիսինիզ, թա-նէսի սէ.քիզ օն բարաեա Ֆէրական, տահա պահալբսը եիկիրմի եա գբրգ բարա տբր. հալպու.քի, օնատան պի-լէ սէնէտէ էլլի պին թանէ սաթըլ-մագտա տէ.յիլ տիր. արթըգ սայիր ուլում ու ֆիւնունա վէ սայիր մաա-տէլէրէ տայիր, վէ պիր աղտա ֆի-եաթլըճա քիթապլարտան, սէնէտէ դաչար թանէ սաթըլապիր օլտու-ղունու, պունտան քէչֆ իտէրսինիզ. ֆագաթ, պէլքի իսէեալինիզ սիզի [illegible] բարտ սեբն իշին, օլ պապատ տախի ճիւզիճէ վուգու-ֆիյէթ վիրէլիմ. պիզտէ, պիր եէնի քիթապ չըգբպատա, պիր սէ-նէտէ, ի.քի սէնէտէ, պին քիշինին ճէպինտէն, օլ քիթապ իշին բարա չըգարագ սաթըլաբգը վէ օգուն-տուղու, նաամիրէն կէօրիւլէպիմիզ տիր, պիր հիքմէթ տիր, պիր միւ-ճիզէ տիր. պիզտէ ալէոսէվիյէ սա-թըլան քիթապլար, անճագ եիւզտէն ի.քի եիւզէ գատար տբր. վէ իշթէ պու սէպէպտէ մէպնի տիր քի, հիչ պիր ատէմ քիթապ թապ իթտիր-տիկինտէ, նէ գատարտա պահալը սաթատա, պրագալըմ էմէ.ք զահմէ-թինի, սարֆը ֆի.քր ու զիհնինի, վէ քեարը միւ.քեաֆաթը, մէսարի-ֆաթ լազըմէսինի պիլէ չըգարա-մամագատա տբր, պիզ ատամ պի-լիրիզ.քի, հալի վագթի եէրինտէ օլտուղու հալտէ, վէ էվինտէ աշճ-ը, այվազը, պէպէմէսի վէ պէլքի-տէ պիրտէ սիւտանասը տախի պու-լունտուղու թագտիրտէ, գօմշուսու խանէսինէ ուշազը.լա սէլամ կէօն-տերիպ, հաֆթատա պիր գաչ տէ-ֆալար զազէթա խթէմէ.քտէ, վէ եինէ կէրի կէօնտերմէ.քտէ տիրլէր. վէ տահա էօյլէտէ ատամար թա-նըբըզ.քի, սաթըճը իլէ ուեուշա-րագ, հալիլէ տին, իման, ինսաֆ, վէ մէրհամէթ վէ ինսանլեէթիտէ բաֆա գօեարագ, հաֆթատա սա-թըճբեա, եալընըզ 20 եա 30, վէ եախօտ 40 բարա վիրէրէ.ք, հէր կիւն.քի զազէթաեը օգուտագտա վէ կէրի վիրմէ.քտէ տիրլէր.ք, ֆէր-ատը կիւնիւ սաթըճը կէօթիւրիւպ զազէթալարը, տահիպինէ կէրի վիրմէ.քտէ տիր, տիմէ.ք տիր.ք, պիր զազէթաճը, հաֆթատա հիչ տէ.յիլ իսէ 15 փարա բեադրատա, 12 բարա բուլա, 3 բարա միրէ.քէպէ, ճէման 30 բարա վիրտի.քտէն պաշ-դա, եէր քիրտասընը վէ տայիրեեի-տէ տիշիմմէ.քտէ, վէ դարշըլըգ պիր բարա ալմաեըպ, իլլա մէզքիր 6 զազէթաեը, իզէրլէրինտէ տաթ 12 բարալըգտա բուլ պուլունտուղու թագտիրտէ, պէշէր տիրհէմտէն 30 տիրհէմ օլուպ, վէ էսկի զազէթա-լարընը օգգտը ֆիեաթըտա 3 զ-օլտուղունտան, պագալա, ագթա-բա սաթարագ, անճագ 7 եա 8 բա-բա թութտուրագիվէ.ք տիր, հալ պու.քի, էօթէտէ պիզիմ նամուս-ը վէ ճէհնապը զաթլար, վէ պէլ-քիտէ միլլէթճէ, մէ.քթէգճէ, վէ քիլիսէճէ պիրտէ մէէմուրիյէթտէ պուլունան զաթլար, պիր հաֆթա 20–30 բարաեա իրթի.քեապ վէ խրը-սըզլըգ իտիպ զազէթա օգուտագ-տա, վէ ինսաֆը վէ նամուսլու սա-թըճբեալարընը տախի, 20–30 բարա չալարագ գագանմագտա տբրլար. արթըգ պու մէրթէպէ իրթի.քեապ, վէ ալչագլըգ խէեալ ու խաթըրա կէլիր չէ.յ տէ.յիլ իսէ տէ, քեամի-լէն տահիհ տիր։

Ս. — Ա.ճապա պու ալչագլըգ սաթ պիզտէ՞ մի տիր, եօգսա սայիր միլ-լէթլէրտէ տախի վա՞ր մը տբր։

Ճ. — Էվլուսատա վէ Ամէրիգա-տա, հէլէ հիչ էմնալի իշիտիլմէմիշ տիր տէ.յէպիլիրիզ, վէ պուրատա կէլինճէ, վագատ, սայիր միլլէթ-լէրտէ տախի էմնալի պուլունմագտա տբը զանն օլունապիլիր իսէտէ, շու ի.քի խուսուսատա բէ.ք տահիհ տիր. եանի պիրինճիսի պիզտէ հէր միլ-լէթտէն զիեատէ օլմասը, վէ ի.քին-ճիսի տախի, Իսլամլարընը պու պագ-տէ հէր միլլէթտէն զիեատէ քի-պար վէ քիպիր պուլունմասը, չիւն-քի օնլար ալէ.յհինտէ, պու եօլատ թէշէ.ք.քի իշիտիլմէ.քտէ տէ.յիլ տիր։

Ս. — Ա.ճապա պիզտէ պու մէր-թէպէ միրթէ.քիպ վէ իրթի.քեապ, նէտէ՞ն զիեատէ պուլունմագտա տբը։

Ճ. — Թա պաշլանկըճընտա նա-սըլ պաշլամըշ տբը, օրալարընը ան-լամտեա գալդըշմագլըգա հաճաթ եօգտուր. վէ չիմտի հալէա նասրլ օլուպտա տէվամ իթմէ.քտէ օլմա-սընա տիդգաթ օլունտուգտա, շու անկաշըլմագտա տբը քի. զանէն պիզտէ տէր.քեար օրան գուսուր, ճէնապ թաշըմագլըգ, տազամէթ, պիսիլ.ք եիրէ.քլիլի.ք եօգտուր. վէ պու իլլէթիմիզի, վէ գուսուրսուզ-զու, հէր պիսիլ.ք զաթլար վէ ա-լիմլէր կէօրմիշլէր վէ հիրմ իթ-միշլէր տիր. պիզտէ էսիրլէրէ վէ սիւշկիւն միլլէթլէրէ մախսուս պու-լունան պու իլլէթ պագբ գալմըշ տբը, վէ քիմսէտէ մահվանա չա-լըշմագտա տէ.յիլ տիր. վէ հաթ-թա, էհալիմիզ պէօյլէ պիր չէ.յի կէօրիւնճէ, եաբանը աերպաեա-ճագ եէրտէ, եա իշկիզարլըգ, ի-շինի աշընը պիրմէ.քի.ք տիր, տէեէ-ր.ք, տահա զիեատէ դայրէթին արթըրմագտա, վէ եախօտ հիչ ալ-տըրմաեարագ սիւ.քիութ իթմէ.քտէ տիրլէր։ հաթթա, պըրագալըմ ու-մում խալդը, գալէմ սահիպլերի-միզ վէ զազէթալարըմըզ պիլէ, է-հալինին գուսուրլարընը, հէր կիւն վէ հէր ատագդա եիւզինտէ վուրա-ճագ եէրտէ, քէղալի.ք եա հօշ կէօ-րինմէ.ք իշին մէահ իթմէ.քտէ, վէ եախօտ սիւ.քիութ իլլէմէ.քտէ տիր.

Ս. — Ա.ճապա պու մէրթէպէ միրթէ.քիպ վէ իրթի.քեապ նէտէ՞ն զիեատէ պուլունմագտա տբը։

Ճ. — Թա պաշլանկըճընտա նա-սըլ պաշլամըշ տբը, օրալարընը ան-լամտեա գալդըշմագլըգա հաճաթ եօգտուր. վէ չիմտի հալէա նասրլ օլուպտա տէվամ իթմէ.քտէ օլմա-սընա տիդգաթ օլունտուգտա, շու անկաշըլմագտա տբը քի. զանէն պիզտէ տէր.քեար օրան գուսուր, ճէնապ թաշըմագլըգ, տազամէթ, պիսիլ.ք եիրէ.քլիլի.ք եօգտուր. վէ պու իլլէթիմիզի, վէ գուսուրսուզ-զու, հէր պիսիլ.ք զաթլար վէ ա-լիմլէր կէօրմիշլէր վէ հիրմ իթ-միշլէր տիր. պիզտէ էսիրլէրէ վէ սիւշկիւն միլլէթլէրէ մախսուս պու-լունան պու իլլէթ պագբ գալմըշ տբը, վէ քիմսէտէ մահվանա չա-լըշմագտա տէ.յիլ տիր. վէ հաթ-թա, էհալիմիզ պէօյլէ պիր չէ.յի կէօրիւնճէ, եաբանը աերպաեա-ճագ եէրտէ, եա իշկիզարլըգ, ի-շինի աշընը պիրմէ.քի.ք տիր, տէեէ-ր.ք, տահա զիեատէ դայրէթին արթըրմագտա, վէ եախօտ հիչ ալ-տըրմաեարագ սիւ.քիութ իթմէ.քտէ տիրլէր։ հաթթա, պըրագալըմ ու-մում խալդը, գալէմ սահիպլերի-միզ վէ զազէթալարըմըզ պիլէ, է-հալինին գուսուրլարընը, հէր կիւն վէ հէր ատագդա եիւզինտէ վուրա-ճագ եէրտէ, քէղալի.ք եա հօշ կէօ-րինմէ.ք իշին մէահ իթմէ.քտէ, վէ եախօտ սիւ.քիութ իլլէմէ.քտէ տիր.

Ս. — Լա.քին, էվվէլ Ալլահ, պու հալէը պէօյլէ գալմաեըպ, մութ-լաղա օնպէշ եիկիրմի սէնէեէ գա-տար պիթիւն պիթիւն տէ.յիշլէճ-ճէ.ք տիր, պու գատար մէ.քթէպ-լէրիմիզտէ, պու գատար չբրագլար եէթիշմէ.քտէ տիրլէր, էլպէթթէ օնլար պիսիլիպ ուսումնատսէր վէ ուսումնական օյանագլար տբր, ար-թըգ օլ վագթի, հէմ քիթապ վէ հէմ զաղէթատա չօգ օգունուր, վէ հէմտէ թաալիմ ու թէրպիյէ վէ զայրէթի միլլիյէ պաշդա պիր հալ քէսպ իտէր։

Ճ. — Հէր միլլէթտէ, հէր վա-գթի իյի չօճուգլար չըգար, իյի ա-տամլար օլուրլար, էլպէթթէ պիզ-տէ տախի, պաղբլար էօյլէ չըգա-ճագլար տբր, օնա պիզտէ ինան-մալըբզ վէ ինանբրբզ, լա.քին, հէր չէ.յտէ է.քսէրիյէթի արանըլմագ իգթիդա իտէր, նիսպէթթէ պաղբլ-մագ իգթիզա իտէր. էսէֆ իտէ-ր.ք սեօյլերիզ.քի, սիզ սաթի օնպէշ եիկիրմի սէնէ իչին իւմիտ իթմէ.քտէ տէ.յի՞լ միսինիզ, պիզ անըն ի.քի միսլինի, եանի չու զէմանէմիզ օրան օթուզ գբրգ սէնէնին հէր նէվի թարիխ վէ թէհրիպէլերինի, գա-ֆամբզըն իշինտէ տօլտուրմուշուզ տուր, վէ հէր կիւն կէօզլերիմիզ էօնիւնտէ կէթիրտի.ք ճէ, բէ.ք մահ-զուն վէ բէ.ք միւ.քէտտէր օլմագ-տաեըզ, չիւնքի, օթուզ գբրգ սէ-նէտէն պէրու մէ.քթէպլերիմիզտէն չըգանլարտան չօղլարը իզէրլէրին-տէ, օլ վագթիլէ խաւարեալ սը-ֆաթը վիրտիկիմիզ բէտերլէրինտէ կէօրիւլէն ազգասիրութիւնուն, վէ սայիր ֆազիլէթլէրին, պէշտէ պիրի-նի վէ հաթթա օնտա պիրինի պիլէ կէօրմէ.քտէ տէ.յիլիզ, եինէ, պու կիւն վէ պու սատթ, ֆուգարատա, մէ.քթէպ, քիլիսէեէ, վէ քիթա-պա զազէթաեա բարա վիրէնլէր, կէնճլերէն վէ մէ.քթէպլերէն չըգ-մըշ օլանլարտան զիեատէ, միսինն պուլունան բէտերլէրի տիրլէր. չիւն-քի, օթուզ սէնէ.յէն պէրու մէ.ք-թէպլերիմիզտէն չըգանլարը էբ-սէրիսի, պիր գաչ Ֆրանսըզճա վէ

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

մէ չօճուգ, Լէօբօլան աշգ ու սէվ-տատընը, պու թարիգ վէ պու թէա-պիր իլէ, գարնտաշճա պիր մու-հապպէթէ թէպտիլ իտէպիլի.ք ի-թիգատընտա պուլունմագտա իտի։

Պու հէնկեամտէ պիր չօգ միւ-սաֆիրլէր, աղաճլար ալթլարընտա թէնէֆֆիւս իլլէմէ.քտէ պուլուն-տուգլարընտան, Մարի իլէ Լէօբօ-լան օթուրմագտա օլտուգլարը չա-եբրատան թանդիմ իտիլմիշ պուլու-նան գանաբէլէրէ կիտիլէն գարան-լըգ կէչիտինի թուրթմագտա իտիլէր։

Գունար մէրգումանըն մէսէբրէթ իւզրէ օլան սէօյլէ.յիշլէրի սէսլէրի-նի ալտըգլարընտան, վէ քէնտիլէ-բէ տօղրու կէլմէ.քտէ օլտուգլարը-նը ֆէհմ ու ֆարգ իթտի.քլէրին-տէն, սեաղա գալդըգլար, վէ քէօշ-կէ տօղրու իլէրուլէմէկէ պաշլատը-լար։

Ծալօն գաբուտունա եագլաշարգ-լարընտա, պիր պիրինտէն այրըլըգ-լար։

Լէօբօլ քէնտի պիրատէրինի պուլ-մաեա կէթտի։

Կիտիպ մէրգումու գումար օեու-նու օտատընտա պուլապիլտի. մէղ-քիւր օտատա «պագարա» «պուլ-եօթ» վէ «էղարթէ» օեունլարը օյ-նանմագտա օլտուղունտան, պիր չօգ տէլիգանլըլար օրտեա թօբլան-մըշ իտիլէր։

Մէրգումուն պիրատէրի ֆօրժ է-ղարթէ թրաբէզասը պաշրնատա օ-լուպ, վէ գարշբա նատա տախի Տօ-մենիգո Սէպպլա պուլունմագտա իտի։

Գարմէն ֆօրժուն սանտալիյէսի արգասընա ուսեանմըշ օլտուգու հալտէ, օեունու սէ.յր իթմէ.քտէ, վէ արալըգ արալըգ տախի, էլլին-տէ թուրթմագտա օլտուգու պիր տէմէթ չիչէկի դօգլամագտա իտի։

Ֆօրժ իսէ, հէր տագբգա, ան-նընըն թէրինի սիրմէ.քտէ, վէ պիր հարարէթ իւզրէ քեաղբայարը չէ-բիպ չէ.քիպ ախմագտա իտի։

Կէրչի մէրգում չօղլուգ պիր չէ.յ զայպ իթմէ.քտէ տէ.յիլ իտի իսէ տէ, տայիմա զայպ իթմէ.քտէ օլտու-ղունտան, պու ուզուրսուզլուգ քէնտու-յէ մէրագ վիրմէ.քտէ իտի։

—Տօղրուսու, մանսիէօ Ֆօրժ, զանն իտէրսին, պէնիմ եանընըզ-տա պուլունմագլըզըմ սիզէ ուզուր կէ՞լմէեօր, —տէտի Գարմէն կիւլ-ը.ք, —արթըգ սիզ օեուն օյնար ի.քէն եանընըզտա տուրմաեաճա-ղըմ...։

—Է՛հ, զարարը եօգ տուր, տօս-թումուզ միսիւ Ֆօրժ էօյլէ չէ.յ-լերէ ճանը սըզըլանլարտան տէ.յիլ տիր... —տէ.յի պաղբրաը Համ-պէր Մասօլ, —քէնտիսիտէ բէ.ք ալա պիլիր քի, պու ապէմտէ հէր իշպալ պիր ատէմ իշին օլամազ։

—Էկէր էօյլէ օլմամըշ օլտա իտի, մէզքիւր տարպը մէսէլին պօշա չըգ-մասը լազըմ կէլիր իտի... —տէ.յի իլավէ.յի մէգալ իթտի Օգթավ Բիշար, —վէ մատամ.քի տարպը մէսէլլեր, հէր միլլէթին ազլ ու քէմալէթի ալէամէթի մագամընտա պուլունմագտա տբրլար, ասլա եան-լըզ չըգմամալը տբրլար.

Ի.քի օեունենալար տախի օեուն-տա միսալի պիր հալտէ պուլուն-մագտա իտիլէր, չէօյլէ.քի, ի.քիսի-նին տախի տէօրտէր «բօան»լարը է.քսի.ք պուլունմագտա իտի։

Ֆօրժ զայպ իթմէ.քտէ իտի։

Ժան Բրնօ օեունու պրբագտը.

—Իշթէ թաղլբեբտա չէ.քտիմ... —աղիզիմ մանսիէօ Ֆօրժ, եինէ զայպ իթմէ.քտէսինիզ...։ Տօղրու-սու չօգ զարիպ պիր հալ, —նէ՞ տէրսինիզ, տահա օյնամագ, տէ-վամ իթմէ.ք իսթէ՞րմիսինիզ։

—Խայր, թէշէ.քքիր իտէրիմ... —տէ.յի ճէվապ վիրտի Ֆօրժ ա-եաղա գալդարագ, —պու կիճէ-լի.ք պու գատարը.քեաֆի տիր... պու ագշամ, աշի.քեար կէօրիւն-մէ.քտէ տիր քի, օեունում բէ.ք ֆէնա կիթմէ.քտէ տիր...։

—Զօգ պիր շէ.յ զայպ իթտինի՞զ մի, —տէ.յի սիւալ իթտի Լէօբօլ մէրգում պիրատէրինէ,

—Է՛հ, ճիւղի պիր շէ.յ... եի-կիրմի պէշ պին ֆրանգ։

—Ակիզիմ մանսիէօ Ֆօրժ, —տէ-տի Ժան Բրնօ, —նէ վագթի պու-նուն ահբրընը չըգարմագլըգ իսթէր իսէնիզ, պանա խապէր վիրինիզ... —Էմրինիզէ միւնթազըրըմ, եինէ օլ վագթի օյնարըզ...։

—Ինշաալլահ արթըգ եարընը ազ-շամ, ազիզիմ մանսիէօ Սէպպլա... տէ.յի ճէվապ վիրտի Ֆօրժ։

Գօրա իսթէ կէլէրէ.ք,

Սիզէ պիր շէ.յ սէօյլէմէ.ք իսթէ-րիմ... —տէտի մէրգում։

—Սէօզ, տօսթումուզ Լիսնէլ Վարթընըն տբր... —տէտի Լամ-պէր Մասօլ։

Գօրա.ք քէլամէ ազազ պիրլէ, — էկէր պիր մահզուր կէօրմէ.քտէ տէ-.յիլ իսէնիզ, գարշըլըգ թէ.քրարէն օյնամագլըզը, եարընը տէ.յիլ օլ պիր կիւնէ թէէթիր իտինիզ...։ —օ-եունենու էֆէնտիլէր, եարընը տէ-.յիլ օլ պիր կիւն ագշամ իշին քեաֆֆէնիզի տախի, Լանտիա սօ-գաղընտա վագը ուֆագ գանդրմա տամէթ իտէրիմ... —եալընըզ էր-.քէ.քճէ պիր էսմ կէչիրիր էլլէնի-րիզ... —կիճէնին ատատ ան պի-րինտէ պիրագ թատամ իտէր, վէ պատէհու սապահա գատար օյնա-ըրզ... —նէ՞ տէրսինիզ, ումարըմ քի գապուլ իտէրսինիզ, էօյլէ տէ-.յի՞լ մի...։

Քեաֆֆէսի պիրատէն գապուլ էյ-լէտի.քլէրինի պէեան իթտիլէր։

Լիսնէլ Վարթընը թէ.քրարէն.քէ-լամէ ազազ պիրլէ, վէ Ֆօրժուն պիրատէրի Լէօբօյա խիթապէն օլ-տուղու հալտէ,

—Մութլագա սիպիտէ պէ.քէլ-բիմ, ագիզիմ Լէօբօլ... ատատ։

Պու հէնկեամտէ Մարի մէզքիւր օտատան իշէրի կիրմէ.քտէ իտի մէրգումէ Լէօբօյա պաշբլյա պիր իշարէթ իտէրէ.ք, աչբգտան աչբ-զա, մէզքիւր թէ.քիֆի գապուլ իթմէմէսինի իսթատ իլլէտի։

Լէօբօլ Գօրանընը սանրա.էլլագբր-ազընը իշիթտիկինտէ, արթըգ ըէտա իտէմէեէճէկինտէն, թաալիսթիլլէ ֆագաթ քէնտի իսթէկինէ գարշը օլտուղու հալտէ գապուլէ մէճպուր օլտուղունտան,

—Գաթտան էօյլէ պիր գուսուրտա պուլունմագլըզը, քէմանիմճէ ճայիզ կէօրէմմէեէճէկիմտէն... —ճէվապ վիրիրիմ, բէ.ք ալէա, օլ պապատ էմին օլապիլիրսինիզ...։

եախօտ ինկիլիզճէ լուղէթլէր էյ-բէնիպ, վէ պիր գաչ իլիմէր հագ-դընտա տա, շէօյլէ պիր ճիւղիճէ մալիւմաթ ալմըշ օլտուգլարընտան, քէնտիլէրի պիրէր ալիմ վէ մուալ-լիմ զանն իտէրէք, քիլիսէ, մէք-թէպ վէ էմալինէ բարա վիրմէք-լիկէ կէլինճէ, պիրէր թէղվիրճէ վէ ինսաֆսըզճա ճէվապլար իլէ բէտտ իտիպ, վէ քիթապ ղաղէթա օգու-մագլըղա կէլինճէ տախի, էրմէնի եազըսըյա պիր շէյ օգումագլըղա թէնէղղիւլ պիլէ իթմէմէքտէ տիր-լէր. ֆագաթ, երինէ պիր ֆուրսաթ պուլտուղլարը կիպի, միւտահին ղաղէթանըն պիրինտէ, քէնտիլէր իչին մէտհիյէ եազտըրթմագլըղը ունութմամագտա տբրլար։ Իշթէ, եէնիլէրիմիզտէ, պու մէրթէպէ պիր տուշղունուղլուգ վէ իմտատակլըգ տէվամ իթմէքտէ օլտուղունտան, գօրգուլար քի, կիթափքճէ տահա ղիեատէ ալըշճաղլար վէ տահա ղիեատէ եաեբլաճաղ տբր։

(Ծէվ.)

ՎԱՆՏԱՆ ՄԷՐԹՈՒՊ

ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՆՈՑԻ ԲԵԿՈՐՆԵՐ

. . . Խմբագիր,

Ազգային կարևոր կիսաշաբաթա-թերթի մը՝ Փռանչ առաջինն եղաւ հռչակելու այն գաղափարը թէ ազ-գային ամեն կարգի հաստատու-թեանց մատակարարութեան մէջը երբ անհաւատարմութիւններ կը տեսնուին, պէտք չէ ծածկել ժո-ղովրդեան վստահութիւնը այդ հաս-տատութեան վրայէն, որպէս թէ խախտել չտալու համար, այլ պէտք է հռչակել անհաւատարմութիւնը, նշանակել նորա հեղինակը, որպէս զի զգուշութիւն լինի և ժողովրդ-եան վստահութեամբ ունեցող հաս-տատութեանց մատակարարութիւնը այդ տեսակ անհաւատարիմ ձեռ-քերու չյանձնուին։ Իսկ երբ մաս-նաւոր ջանք լինի ծածկել եղած անհաւատարմութիւնը, ոչ միայն անհաւատարիմ ձեռքեր կը քաջա-լերուին, այլ նաև անվստահու-թեան կասկած մը կը ծագի ժողո-վրդեան մտաց մէջը, որ հետզհէ-տէ ընդարձակուելով վերջապէս պատճառ կրնի տապալելու այն հաստատութիւնը, որ վստահու-թեամբ միայն կրցած էր ցայժմ կանգուն մնալ։

Այս տեսութեամբ մեք ևս քա-ջալերուելով ազգային մամլոյն բա-րեպաշտական հաստատութեանց ի-րաւանց մասին ցուցած նախանձա-խնդրութենէն, լրագրական աս-պարէզ կիջնամք նշանակելու այն զգուշութիւններ ու խարդախութիւն-ները, որք տեղի ունեցան Վանայ փակեալ վարժապետանոցի գոյքե-րը վաճառելու պահուն, խարդա-խութիւններ՝ զարս ո և է ժամա-նակ ապացուցանելու համար պատ-բաստ եմք հրապարակ իջնելու, յուսալով այս միջոցաւ դպրոցական ծա-ռայութիւն մը մատուցանելու Հա-յոց մեծ միութեան։

Վանէն Ս. Պ. Պետրոսեան կեղ-ծանուն յօդուածագիր մը՝ Թէրճե-ռանը էֆէնտի լրագրոյ 1288 թիւ թեր-թին մէջը խղճալի փաստերով կը ջանայ սքօղել Փռանչի մէջը վերի-վերոյ կերպիւ յայտնուած խարդա-խութիւն մը, վարժապետանոցի գոյ-քերը անհամեմատ պակաս գնով վաճառելու ջանից մասին։ Յօդուա-ծագիրը իրաւունք ունի սքօղելու այդ խարդախութիւնները, ինչպէս իրաւունք ունէր սև չրջանակի մէջ դուժելու վարժապետանոցի փա-կումը, ուր Հայերէնի և պատմու-թեան դասատուութեան համար սկսած էր 5 լիրայ Օսմանեան ստա-նալ (և ոչ թէ Փոխ-տեսչութեան համար, ինչպէս կարծեր էր ազնիւ Վասպուրականցին, որ ի փաղաց առ-նուած էր իր վրայէն), իրաւունք ունէր սքօղելու, զի վարժապետա-նոցի բեկորներէն մեծ մաս մ'ալ իրեն բաժին հասաւ։ Պ. յօդուա-ծագիրը՝ այսինքն Թէրճեռանի սով-որական թղթակից Պ. Սմբատ՝ որ դժգոհ է ազգային լրագրութենէն, զի չյարգեր եղեր Թէրճեռանը էֆէնտի անսխալ տեսութիւնները և կը ջա-նայ երևան հանել ճիզուիթ թերթի անձնուէր ծառայութիւնները առ բրօբականդա, կը պարտաւէ ազ-գային լրագրութիւնը՝ որ հագ չտա-ներ անսխալ տեղեկութիւններ հա-ղորդելու և ժողովրդական ներկայ անընթերցասիրութեան պատճառ կը նկատէ Հայ լրագրութեան անձ-նական տեսակէտով գրութիւնները. ինքը Հայ լրագրութեան այս խրա-տը տուած ժամանակը, պէտք էր գտնէ առայժմ իր յօդուածի մէջը անձնական խնդիրներէ հեռու մնայ, և Փռանչի սխալները հերքած ժա-մանակ պոչաւոր սուտերու շորք մը երևան չհանել, զորս կրնայինք մի առ մի երեսը զարնել, եթէ մեր նպատակը լինէր պատասխանել իր գրութեան։

Պ. յօդուածագիրը կրնայ ձեռքը խղճին (եթէ ունի) վրայ դնելով ըսել թէ սուտ չէ իր գրած այն հատուածը թէ «Պ. Սարբեան Տնօ-րէն ժողովոյ հրահանգն առնելուն պէս այլ ևս ոչ մի շիւղ չծախեց և յանձնելի բաներն Ս. Հայրիկի տրա-մադրութեան ներքև դրաւ։ Ինքը չգիտե՞ր արդեօք այն խայտառա-կութիւնները՝ որք տեղի ունեցան ընդ մէջ Պ. Սարբեանի և Վանցի քանի մ'երիտասարդաց. երբ առա-ջինն հակառակ Տնօրէն ժողովոյ հրահանգին վարժապետանոցի գիր-քերը Մուշ տանելու համար նաւը փոխադրել կը տար և վերջը երբ տեսաւ թէ չպիտի կրնայ փոխադ-րել փոխանակ Ս. Հայրիկին Տ. Պո-ղոսեան Յովհաննէսին յանձնեց, ու թէև Պ. Փորթուգալեանը Տնօրէն ժողովէն բաց գրութիւն մ'ստացած է որ կը հրամայէ Պ. Սարբեանին գիրքերը առաջնոյն յանձնել, բայց Պ. Սարբեանն առարկելով թէ ինքը Տնօրէն ժողովէն ստացած ուղղակի նամակներով այդպիսի հրահանգ մը չէ ընդունած, ցարդ չյանձնեց, թէև կիմանամք որ Տ. Պողոսեան այդ գիրքերէն մաս մը Փորթու-գալեանէն ստորագրութիւն մ'առ-նելով իբրև աւանդ նմա յանձնած է իբր իրեն իսկ անձնական ռեպհանու-թիւն։

Պ. Ս. Պ. Պետրոսեան կրնա՞յ ըսել թէ Պ. Մարկոս Նաթանեան, որոյ տունէն գտնուեցաւ վարժապետա-նոցի մեծ գրաւականն ու քանի մը մնահճակալներ (զարս ըստ տան տի-րոջ վկայութեան դիշերանց իր տու-նը փոխադրած էր) որոց առաջինն ամենամեծ դժուարութեամբ կըր-ցաւ ազատել Պ. Փորթուգալեանը կը հարցնեմք, Պ. յօդուածագիրը կրնա՞յ մերժել թէ Պ. Նաթանեան իր տուն գտնուած դիշեալ գոյքե-րը իրեն բաժին հանած չէր, որ Պ. Փորթուգալեանի Վան գալը երբէք չէր յուսար։

Վարժապետանոցի մէջը կային 8 դիշերօթիկներ, տեսուչը և խոհա-բարն որք վարժապետանոցի մէջը կուտէին, արդ ասոնց ուտեստի համար անտարակոյս տեղւոյն սով-րութեան համաձայն պատրաստուած կար քանի մ'ամսուան պաշար, մա-նաւանդ ձուկ, պանիր, իւղ, աղ և այլն, որք դարնանէ ամբողջ տար-ուան համար կը պատրաստուին. կը հարցնեմք Պ. յօդուածագրին որ Պ. Սարբեանի հետ սերտ յարաբերու-թիւն կազմած էր իր շաղաքորդու-թեամբ, ինչպէս երբեմն Պ. Փոր-թուգալեանի հետ, որ վերջապէս նորագոյն իմանալով մոռնաց իր երեսէն, այդ մեծաքանակ պաշարը ծախսուեցաւ՝, Ս. Հայրիկին յանձ-նուեցաւ, թէ վերջապէս ինչպէս եղաւ, եթէ չգիտեր խորհուրդ կը տամք իրեն որ Պ. Մարկոս Նաթան-եանի տունը թող փնտռէ. վստահ բլլալով որ այն տեղ կրնայ գտնել։ Պ. Նաթանեան վարժապետանոցի փակումէն վերջը այդ պաշարները գիշերանց իր տունն փոխադրեց, թողլով գիշերօթիկները ամբողջ 16 ժամ անօթի մինչև որ իրենց տե-ղերը խրկուեցան։

Այս գիշերօթիկներէն մին թե-բեւս յիշեալ երկարժամանակեայ անօթութեան պատճառաւ ծանրա-պէս հիւանդանալով՝ Պ. Սարբեան զայն 15 դահեկան վարձով կնոջ մը խնամոց յանձնեց, որ առողջանա-լէն վերջը՝ կինը իրեն խոստացեալ վարձը Պ. Նաթանեանէն (որոյ յանձ-նած էր Պ. Սարբեան կնոջ պահան-ջը) ուզելուն ու չստանալուն հա-մար, կ'ստիպուի տղայի ճերմակե-ղէնները իր պահանջի փոխարէն գրաւել ու տղայն առանց ճերմա-կեղէնի կը դառնայ իր տուն ի Պաշ-գալէ. սակայն Պ. Նաթանեան ի վեր-ջոյ թերեւս զգալով իր անզգամու-թեան ծանրակշիռ պատասխանա-տուութիւնը, կը տանէ կնոջ 15 դա-հեկան անձուկ (9 ղրուշ 15 փարա) դրամ կը յանձնէ փոխան 15 դա-հեկան ողջ դրամի ու տղայի ճեր-մակեղէնները ազատելով իբրեւ իր սեպհականութիւն, քահանայի մը միջոցաւ աղքատի կը տայ. (գոր-մանալի ողորմասիրութիւն)։

Եթէ մի աւելի մանրախոյզ քն-նութիւն լինի, մեք վստահ եմք Պ. Մ. Նաթանեանի տունէն ուրիշ շատ բաներ ալ դուրս պիտի գան, որք մեզ անծանօթ մնացած են, և որ-դէն կրնայ երեւակայուիլ այդ, եթէ յիշուի որ նա այնչափ անուտմանն իշխանութիւն ունէր այդ բեկորնե-րու վրայ, որ մի աշխարհագրական քարտէս ալ համաձակութեամբ նուիրեց Սանդխտեան ընկերութեան օրիորդական վարժարանին։

Սակայն Պ. Սարբեան կը ջանար այսպիսի անձ մ'իսկ Վասպուրակա-նի դպրոցաց փոխ-տեսուչ կարգել, որոյ շահախնդրական և փառասի-բական շահատակութիւնները, ազ-գային գործոց մէջ ղինք այնչափ զզուելի ըրած են յաչս Վանեցւոց, որ վռնտուեցաւ ընկերութեանց բա-ցիյշատակ Երեսփոխանական ժո-ղովէն, վռնտուեցաւ Հայրենասէր ընկերութենէն և Ազգանուէր ըն-կերութիւնը ողորմելի վիճակի մը հասոյց, թէև գոհութեամբ կ'իմա-նամք որ Տնօրէն ժողովը խոհեմու-թեամբ մերժեր է այդ մասին Պ. Սարբեանէ մատուցուած առաջար-կութիւնը։

Իսկ «խոհեմն» Սարբեան որոյ Պ. Փորթուգալեանի հետ ունեցած թշնամութիւնը Թէրճեռանի բազմա-դիմակ յօդուածագիրն իսկ չկրնար ուրանալ, որ առաջին անգամ Վան եկած ժամանակ փոխանակ վարժա-պետանոցն իջնալու, ինչպէս բնա-կան է Միացեալ ընկերութեանց պաշտօնեի մը։ Պ. Թագուորեանի ան-պարկեշտ կնոջ տունը գնաց, որ վարժապետանոցի մրցանակաբաշ-խութեան հանդիսին իսկ չներկա-յացաւ հակառակ իրեն եղած հրա-ւէրին. մարդ ապուշ բլլալու է ե-թէ չը նշմարէր նորա մտանաւոր ջան-քը վարժապետանոցի գոյքերը պա-կաս գնով վաճառելու մասին, որ-պէս զի այդ միջոցաւ Պ. Փորթու-գալեանի ըրած ծախքերը չափա-զանց և անհաւատարիմ ցոյց տայ յաչս Տնօրէն ժողովին և մինչ ինքը այդ գոյքերը ծախուած ժամանակ իր հիւանդ (¹) գլուխը կ'օրէր, որպէս թէ ցաւելով եղած ծախուց չափա-զանցութեան վրայ, անդին ուրիշ խուզերը կային, որք իրենց գլուխը կ'օրէին, ցաւելով Պ. տեսչի կոյր կրից վրայ, որ անխղճաբար և ա-նարգարար Հայոց մեծ միութեան գոյքերը այնչափ պակաս գնով ծա-խել կը տար նմա։

Թէրճեռանի խղճալի յօդուածա-գիրն կրնա՞յ ուրանալ որ հեշտանքն (սմավար), նստարանները, անկո-ղինները, զարթուցիչ ժամացոյցն և այլն, և այլն կէս առ կէս պակաս գնով չը ծախուեցաւ, է՞ր աճուրդի չը հանուեցաւ մահճակալներ ու նո-ցա դարակներ, որք նոյնպէս քա-ռորդ պակաս գնող ծախուեցաւ։ Պ. յօդուածագիրը կրնա՞յ ուրանալ որ Պ. Սարբեան վարժապետանոցի մէկ դասարանի, մի յոյժ ընդար-ձակ տեսչարանի և ննջարանի և թանգարանի տախտակամածները, որոց վրայ 20 լիրա ծախք եղած էր 4 լիրայի ծախեց տանտիրոջ, որ այժմ Պ. Փորթուգալեանէն այդ տախտակամածի իբր վարձ 5 լիրա կը պահանջէ, այդ տախտակամածի պատատակաւոր բեւեռներն միայն կ'արժեն 4 լիրա, եթէ հանուին ու ծախուին, (կեցցէ ազգասիրութիւն, կեցցէ խիղճ)։ Պ. Ս. Պ. Պետրոսեան եթէ բաւական արիութիւն ունի, թող հրապարակ գայ և հերքէ վե-րոյիշեալ իրողութիւնները եթէ կրնայ, թէև բաւական ցածութիւն ունեցած էր իր յօդուածին մէջ զրպարտելու զՊ. Փորթուգալեան թէ վարժապետանոցի գրասեղան-ները 90 ղրուշ չինել տուած է, մինչ Արարատ Թաղ. Խորհուրդը համանմանն 28 ղրուշով լինել տուած է եղեր, որ առաջնոց հետ բաղդատութեան իսկ չը դրուիր, որք 50 ղրուշով չինուած են և ոչ 90, ինչպէս գրած էր անխիղճ զրպարտիչն։

Պ. յօդուածագիրն կրնա՞յ ուրա-նալ որ Պ. Ա. Պարթեւեան Պ. Սա-րբեանի բարեկամի մը միջնորդու-թեամբ յաջողեցաւ Եւրոպա առ-նուած գնով կորզել գաղտնի, վար-ժապետանոցի համար խրկուած տարրալուծական գործիներ և նիւ-թեր, որոց համար առ նուազն 10 լիրա ծախք եղած էր, թողուն ք ճամբան ՁՇտուածները։

Մեք կը զարմանամք թէ ի՞նչպէս Միացեալ ընկերութեանց Տնօրէն ժողովները այնչափ վստահութիւն ունին Պ. Սարբեանի նման անձի մը վրայ, որ Վան գալէն ի վեր անդադար իր կառավարութեան մասն ու-նեցած ամօթալի ազդեցութիւնն (՝) և Տուրուբերանի աշակերտաց Տնո-ղաց վրայ ի գործ դրած անգութ հարստահարութիւնները պարծա-նօք նկարագրելէ ի զատ ուրիշ գործ չունեցաւ և ոչ իսկ մի անգամ այ-ցելեց իրեն տեսչութեան ներքեւ դրուած գիւղային նախակրթարան-ները, և կը փորձուիմք տխուր գա-ղափար մ'ունենալ նորա տեսչու-թեան յանձնուած միւս դպրոցնե-րու վրայ, ակնառաւոր լինելով այն անբարեկարգ վիճակին, որոյ են-թարկուած են Վասպուրականի նա-խակրթարանները նոցա տեսչու-թիւնն Տուրուբերանի տեսչութեան հետ միացուելէն ի վեր, այդ վի-ճակին վրայ շատ հեշտ մի գաղա-փար կրնայ կազմուիլ, երբ իմաց-ուի որ «խոհեմն» Սարբեանն Արե-ւելեան Հայաստանի դպրոցաց տե-սուչ կարգուելէ ի վեր (4 ամիս) մի անգամ միայն նամակ գրած է Վաս-պուրականի նախակրթարանաց դա-սատուներուն՝ որք 3–4 ամսէ ի վեր իրենց ամսականներն չեն ստացած, Խառականների դպրոցը արդէն 2–3 ամիսէ ի վեր գոցուած է Պ. Սարբ-եանի անհոգութեամբ։

Տէր Խմբագիր, յուսալով որ անձնական խնդրոյն զբաղող դրու-թիւններէ բարձր համարելով, կը հաճիք անկիւն մը շնորհել մեր գրութեան, զոր ո և է ժամանակ պաշտպանելու միշտ պատրաստ եմք, կը մնամք միշտ անձնուէր առ ազգն և առ մեծ միութիւն Հայոց։

1882, յունվ. 5 (Սոդոմէրոնիէն)
ի Վան

ՆԷՎԻՅԷ

ՃԷԶԱՅԻՐ ԲԻԱՆԴՕՍՈՒՆՈՒՆ ՊԻԻՑԻԻՔ ԻԳՐԱՄԻՑԷԷՍԻ

Կէչէն յունվար աբընտա քէչիմ օլունմուշ օրան ճէզայիր բի-հանդօսունուն պիյիւք իքրամյ-եէսնի Մարսիլեատա պիր ֆապ-րիգատա իշլէմէքտէ օլուպ, օ-նու պիրտէն շէրաքէթէն պիր թա-ղըմ պիլէթլէր իշթիրա իթմիշ օ-լան, օն նէֆէր ամէլէլէր գազան-մշլար տբր։ Մէրգուման եէտէ-բինատ պուլունան 2,036,522 նիմէ-բօլու պիլէթէ 300 000 ֆրանգ խա-պէթ իթտիկինի իշիթտիքլէրի կի-պի, էվվէլա բիանգօ գօմիթէսին-տէն բարալարընը նասըլ ալապիլէ-ճէքլէրինէ տայիր մնալիւմաթ թա-լեպ իյլէմիշլէր, վէ մուախարէն շու մէքթուպլարընըն ճէվապընը պէքլէմէքսիզին, իյլէրինտէն իւշի-նէ ճիւմլէսի թարաֆընտան պիր վէ-քեալէթնամէ վիրէրէք Բարիսէ եօլ-լամշ տբրլար։ Սօնրատան պէօյլէ պիր պահթան պիլ խթիֆատէ բաիթախթը զիեարէթէ կիթմէմիք-լէրի իչուն նատիմ օլարագ, պաշ-լարընտա գայֆալարը Մ. Մաթբրօն պուլունտուղու հալտէ, օնու պիր-տէն Բարիսէ կիթմիշլէր տիր։

Մէրգուման կէչէն ալաֆ. յուն-վար աբընն 10 ունտա մէղբիւր բիանգօնուն գօմիթէսինէ պիլէթլէ-րինի թագտիմ իթմիշլէր տիր։ Գօ-միթէի մէղբիւրէնին պաշ քեաթի-պի Մ. Պէրթէն եվվէլա մէղբիւր պիլէթի պիլմուաեէնէ ասխթէ օլ-մատըղընը թաստիգ իյլէմիքտէն օնրա, բարալարընը նէ սուրէթլէ ալմագ խթէմիքլէրինի քէնտիլէրէ սիւալ իյլէմիշ տիր։

Պիղամ պահթը իշճիլէրտէն, էր պիրիսի քէնտի բայընը եանի 50 շէր պին ֆրանգ թալէպ իյլէեիպ, Բա-րիսին հալէրինտէն պիր ազ գօրգ-տուպլարընտան շու-մէպլաղընի քէն-տիլէրէ Մարսիլեատա թէպիմ օ-լունմասընը տախի, երինէ միւմաի-լէյհ Մ. Պէրթէնին սիւալը իւղէ-րինէ, պէեան իյլէմիշլէր տիր։

Օն օրթագլար օնատան սօնատատա, Ֆրանսա պանգասընին քօնթրոլ շիւպէսինէ կիտիպ, քէնտի շախսի-եէթլէրինի թաստիգ իտիճի շէհա-տէթնամէլէր թագտիմ իյլէմիշլէր, վէ պանգա թարաֆընտան քէնտի-լէրէ, հիչ պիր մասրաֆ թալէպ օ-լունմաեարագ, պիրէր 50 շէր պին ֆրանգլըգ ֆէ վէրիրմիշ տիր։

Մէրգումանտան պիր գաչը հէ-ման օ ագշամ Մարսիլեատա մի-թէվվէճճիհէն եօլա չըգմագ իւղրէ պուլունմուշ օլտուգլարը կիպի, Բա-րիսէ պիրինճի տէֆտա օլարագ կիթ-միշ օլան տիկէրլէրի տախի, շէհրի մէղբիւրտէ պիր գաչ կիւն արամ-ազը բահաթ օլմագ նիհէթինտէ պուլունմուշ տբրլար։

Պունլարտան եալընըզ իքիսի ֆապրիգատա գալմըշ օլուպ, տի-կէրլէրի էլէրինէ կէչէն շու սէրմա-եէ իլէ թիճարէթլէ իշթիղալ խէ-ճէք տիրլէր։

Գօմիթէ պաշ քեաթիպի Մ. Պէր-թէնին պիլէթլէրի քէմալի տիգգաթ իւղրէ մուաեէնէ իթմէսի պօշա կիթ-մէմէքտէ տիր, հաթթա կէչէնլէր-տէ օն պին ֆրանգ գազանմըշ օլան պիր պիլէթ թագտիմ օլունուպ, ինտէլ մուաեէնէ մէղբիւր իգրա-միյէ զաթէն թէէտիյէ իտիմիշ, վէ մէղբիւր պիլէթինինիմէրօլարը տա-խի պօզուլուպ թաղեիր օլունմուշ իտուկի թէհապգուպ իտիպ, մի-թէճաբրը բօլսէ թէպիմ օլուն-մուշ տուր։

ԻԼԱՆԱԹ

—

Ղալաթա քէօբրիւսինէ մութթաղել ախշապ քէօբրիւ իւղէրինտէ պուլունան տիւքքեանլարըն տօղսան սէքիզ սէնէսի մարտ իպթիտասընտան ետիպարէն, միւտտէթի միւնասէպէ իլէ թալիպլէրինէ իհսէսի մուգարրէր պուլունտուղունտան, մէղքիւր տիւքեանլարտան լիսթիճար ետիմէկէ թալիպ պուլունանլարըն տօղսան եէտի սէնէսի շուպաթը նէհաեթինէ գատար, պէհէր հաֆթա բազար վէ չարշէնպէհ կիւնլերի, Տէրիսատէթ լիման տայիրէսինէ միւրաճաաթ լյլէմէլերի իլան օլունուր։
99 քեանունի սանի 26

Սիվաս վիլայէթի իլէ միւլհագ թօղատ սանճաղը տախիլինտէ վաղը, էրպատ գազասընտա, տօղսան իքի սէնէսինտէն տօղսան պէշ սէնէսինէ գատար էմանէթէն իտարէ օլունարագ, զիմմէթիէ հալիտէ գալան մալում էլ մըղտար էօշիւրի թիւթիւնլէրի պէտէլինտէն նըսֆը պէր վէճէի բէշին նագտէն խալինէեի ճէլիլէեէ վերիլմէք, վէ նըսֆը տիկէրի օլ սէնէլէրտէն խազինէ սէրկիլէրի իլէ մահսուպ իտիլմէք շարթը իլէ, վէ լիրա եիւզ ղուհիսապի իլէ պէհէր գըյեէսի իքիշէր ղուրուշտա թալիպի իւհտէսինտէ օլտուղունտան, պու թիւթիւնլէրէ, տահա զիեատէեէ թալիպ օլանլարըն, շուպաթը բումինին օն պէշինէ գատար մալիեէ խազինէեի ճէլիլէսինտէ աշար վէ աղնամ էմանէթի տայիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի։ 1—3
97 Քեանունի սանի 28

Էսրաբը Փարիսէն վէ Թուճատան Դըղլարատան, Դալաթա ճիքլար պաշը խարիճինտէ, Էսիրնէլի Դէօրդ աղանքն թիւթիւնճիլ տիւքքեանլընտա տախի սաթըլմաղտատըր։

ԿՈՒՆԻԷԹ ԻՒԼ ԼՈՒՂԱԹ

ՖՐԱՆՍԸԶՃԱ–ԹԻՒՐՔՃԷ

ՄՈՒՀԱՐԻԲԼԷՐԻ

Էնճիւմէնի թէֆթիշ վէ մուայէնէ տայիրէսինտէն

Շէ–էրէ վէ Մէ–յել

Պէեանտէն միւսթաղնի օլտուղու իւղէլիսանը ուժումի հիւքմիւնիւ ալմըշ օլան, վէ լիւզիմի թահսիլի մէմլէքէթիմիզ նէմրէսիտէկեանքն պու պապատ կէօսթէսիրլերի չէվգու բուղպէթտէն պալաթէր պուլունան Ֆրանսըզ լիսանընդն մէվճուտ վէ միւթէտաւիլ տիքսիօնէրլէրէ. տէն հիշ պիրիսի ըուզումի գատար իսթիսար իլէ պէրապէր խթիմալ օլունան լուղաթը լաղմէեի ճամի օլմամաղլէ, պունլարտան եալնըզ պիրինին խթիհսալի լուղէթճէ օլան իհթիեաճը թէմամը իլէ տաֆի օլամաեը, էքսէրիսա տիկէրլերինէ միւրաճաաթէ տախի լիւզում հիսս իթիարմէքտէ, վէ պու սուրէթլէ պիր գաչ լուղէթ քիթապընդն էյտէ պուլունմասընա մէճպուրիեէթ էլվերմէքտէ օլտուղու մէշհուտ տըր, հալ պու քի, լուղաթը միսթամէլեէի լաղմէեի հավի պիր քիթապ թէրթիպ օլունա, էրպապը թահսիլ օնունլա իքթիֆա իտէպիլէճէկինտէն, օ՛ քիւլֆէթի օրթատան գալգար, պլենտէնալէյհ պիեանքի զամիրի մէէլուֆ խթիլահաթը ըէսմիեէ լուղէթի թապիեէ վէ ֆէլէսէֆէ, վէ սայիր Ֆրանսըզճա թիւրքճէ տիքսիօնէրէրէ մուգնի, վէ դըրգ պին լուղէթի միհթէվի օլաճագ պիր սուրէթտէ էօյէ պիր լուղէթ քիթապընդն ճէմ վէ թէլպիգիլէ, ֆօրմա ֆօրմա թապինէ տախի միւպաշէրէթ օլուտուղունտան, պիր գաչ պին լուղէթի հավի օլան իլք ճիւզէրինին եագքն վագրթատա նէշրի մուտամմէմ տիր, ճէպտէ թաշրնապիլճէէք պիր սուրէթտէ լուղէթին գրթասը ուֆագ օլտուղու կիպի լիսանը թիւրքիէե ինթիսապի օրմանան էճնէպիլէրին տախի խթիֆատէսի նազարը տիգգաթէ տրնտրդնտան, քէլիմաթը թիւրքիէե պէթէքրար ֆրանսըզ հրուֆաթը իլէ, եաղըմբշ, վէ • թարզտա թէրթիպ իտիրմիշ տիր։

Մէղքիւր քիթապ թախմինան օթուզ պէշ ճիւզէ պալիզ օլաճաղընտան, օթուզ իքի սահիֆէտէն իպարէթ օլան պիր ճիզիւ իքի, վէ թէքմըլինին ապօնէսի էլլի տէօրթ զուրուշ տուր. չիմտիտէն ապօնէ օլմագ արզուսինտէ պուլունան զէվմաթը քիրամ Պապր Ալի ճատտէսինտէ 46 նիւմէրօլու Առ.քել էֆէնտինին տիւքքեանընտա միւրաճաաթ պուեուրմալարը։

ՇԱՐԳ

ՄՈՒՀԱՐԻՊԷՍԻ

ՀԻՊԵՍԱՑԷՍԻ

Լիսանը Թիւրքի վէ հրուֆաթը էրմէնի իլէ միւթէվէֆա Վարդան պէյին սօն էսէրի պերկիզիտէսի օլուպ, Միհրան Ս. Քիթապճեանըն հիմէմաթ ու մէսարիֆաթըյլա թապ խիլմիշ օլան վէ իքի ճիլտտէն իպարէթ պուլունան Օսմանլը–Ռուս սօն մուհարէպէսինին հիքեաեէյի մէշհուրէսի պու տէֆա աղ գալմըշ օլտուղունտան, կէրէք ղաղէթանըզ մանթպատսընտա սահիպի թարաֆընտան, վէ կէրէք իսթանպօլտա Զիլինկիրէր ճատտէսինտէ Ղուկասեան։ Վէ իմին էօնիւնտէ Սիմոն Փափազեանէֆէնտիլերին քիմիպանէլերինտէ սաթըլմաղտա տըր։

ԹՐՕԱՏ ՇԱՐԱՊԸ

Գալաթատա, միլլէթի էրմէնիեան Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսի դարուսու գարշըսընտա մաղը 21 նիւմէրօլու Բուլմա Նէօրօզօս զաղէթասը մանթպատսը ալթընտա միւսիւ Մանուսսօ վէ գումբանեասը մաղազասընտա նէֆիս Թրօատ շարապլարը պուլունմաղտա օլուպ, վէ Վէգքիր շարապլարը իսթիմալ իթմէքտէ օլանլար իզհարը մէՄուտիլէեի իթմէքտէ օլտուղունտան, էօյլէ պիր թաղըմ հիլէլի վէ եարմա շարապլարա ալտանմագ իսթէմէեէն զանթարրն, մէղքիր մաղազտա թէշրիֆլէրի տավէթ օլունուր։

Գարաքէօյ քէօբրիւսիւ իւղէրինտէ վաղը պէշ գահվէ սահիպլէրի օլուպ, աթիտ վաղը խվա խանլէր, Պօղոս իչլինէ, Գատրքէօյ, Իսկիւտարա վէ ատալարա կիթմէքտէ օլան էհալիյէ իլան իտէրքի, Թրօատ նամ շարապլըն տէբօյլիթէրլէրի օլուպ, կէրէք սանտըղլար իլէ վէ կէրէք շիշէլեր իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա ֆիրուխթ իթմէքտէ տիրլեր։

Համդի էֆէնդի
Պիրինճի տայիրէ սահիպի
Օհաննէս Ո–սէբէն
Իսկիւտար մէվզիֆի իչին
Գրէգոր Տէրէնէլեան
Ն. 40 գազինատա
Օհաննէս Ավէտիսեան
Գատրքէօյ խաթթընտա
Եռվանդ Սամսօնեան
Ատալար իչին

ՍԲՕՆԷՔ

Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա, Դալաթա սէրայ գարշըսընտա, Սբօնէք Նամըյլա չէօհրէթչուար օլան մաղազա միւթէպէր էհալիյէ վէ քէնտի միւշթէրիլէրինէ իլան իտէր քի, կէրէք սանտրգ իլէ կէրէք շիշէ իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

Գոնաթանթէն Գոնաթանթինիտէն Պէշիքթաշ, պիւյիւք գազինօ, Ն. 52, սապըգ Քալօսի,

Թրօատ շարապընդն տէբօսու կէրէք սանտրգլա վէ կէրէք շիշէ իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա ֆիրուխթ օլունուր։

ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱՀԱՆԷՍԻ

Ն. վէ Ժ. Քանգիւք պիրատէրլէր

Մէղքիւր էճզահանէ, էճզալարընդն զայէթլէ իսլիկկի վէ էճզայը քիմեէվիյէ. ալ վէ ալա շարապլարըյլա միշթէհիր օլուպ, էհալիյէ իլան իտէր քի, կէրէք սանտրգլարընա վէ կէրէք շիշէլեր իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

ԳԸԼՊՈՒՐՆՈՒ

Մ. Տ. Տիվօլի միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէր քի, Շարդ շարապլարը շիրքէթիյլէ պիր մուգավէլէ ազտ իտէրէք, Ֆէնէր իչին, ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

ԻՍԹԱՆԳՕԼ ՊՕՆ ՄԱՐՇԷՍԻ

100,000 գալէմ էմթաեաեա միւշթէրիլէրիմիզին գօյայլըզը իչին, իլավէ էյլէտիք Թրօատ շարապը, Գալաթա ֆիեաթընա ֆիրուխթ իթմէքտէյիզ։

ԷԲԻՐ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Օկիւսթ Թիթօս սահիպի, Գալաթատա Թրամվայ ճատտէսի տէբօ վէ ֆիրուխթ օլունուր Թրօատ շարապը, ֆապրիգա ֆիեաթընա, սանտրգլար վէ շիշէլեր իլէ։

ՏՕՐԹԼՕՐ

ԱՆԱՆԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Մէրթէպի Թրպպկյէ.լի Շահանէ դալաղ, պօղազ վէ պուրուն էմրազը մուալլիմի Տօղթէօր Անանեան էֆէնտի, պու տէֆա մահէլլի իպգամէթինի Թարլա պաշը ճատտէսինտէ 21 նիւմէրօլու քէնտի խանէսինէ նագլ իթմիշ օլտուղունու, վէ քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը, մահէլլի մէզպուրտա, հէր կիւն, սաաթ 4 է գատար թէտավի իտէճէկի կիպի, սաաթ 5 տէն 10 ա գատար տա, Պաղչէ–գաբուսունտա, Կիւմրիւք սբրասընտա Նէմցէ բօսթախանէսինին իթթիսալընտա, Համազգային էճզախանէսինտէ պագաճաղընը միւթէպէր էհալիեէ իլան իտէր.

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Տօղթօրը միւմանիէ.յհ, Բարիսոէ իլմի թէպապէթ թահսիլ իտէրէք, պու տէֆա պուրանա կէլմիշ օլտուղունտան, Պէյօղլունտա, Շիշլի սօղատչընտա, Մէճմուայի Հավատիս մանթպատսընդն գարշուսընտան 18 նիւմէրօլու խանէտէ, հէր կիւն սապահտան սաաթ 6ա գատար պուլունմաղտա օլուպ, վէ ճիւմատա կիւնլէրի տախի, սաաթ 4տէն 6ա գատար, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը, մէճճանէն թէտավի իտէճէք տիր։

Տօղթօրու միւմանիէ.յհ հէր կիւն սաաթ 8տէն ապշամա գատար, Խանթանպօլ ճիվարընտա, Նիշանճըտա, Մուսալլա ճատտէսինտէ, 53 նիւմէրօլու սապգդ էճզահանէի քէնտիսինէ իպգամէթկեահ իթթիխազ իտէրէք պուլունմաղտա տըր։ Բազար իրթէսի կիւնլերի, մահէլլի մէզքիրտէ, սաաթ 8տէն 10ա գատար. քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն ֆուզարա խասթէկեանը մէճճանէն պագմաղտա տըր։

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԻՍԳԻԶԱՐԵԱՆ

ՊԻՐԱՏԻՐԼԻԷ

Խանթանպօլտա Պաղչէ–գաբուսնտա, Լամթա ակօմիրկիւ գարշըսընտա քիշատ իյլէտիկմիզ 43 նիւմէրօլու էճզախանէմիզ իչին քեաֆֆէյի իլաճարըմըզը էվրօբատան հէնուզ ճէլպ իյլէմիշ օլուպ, քեաֆֆէյի խթիհզարաթըմըզը տախի, տիգգաթը թամմէ իլէ հազըրլամըշ օլտուղումըզը տօգթօր Էֆէնտիլէրի վէ միւթէպէր էհալիմիզի իլան իտէրիզ։

Մէվսիմ իգթիզանընա, պալըզ եաղը խթիմալ իթմէքտէ օլան զէվմաթա, գարըշըզ վէ պօզուլմուշ եաղարտան իհթիննագ իթմէք խթէտիլէրինտէ, հէնուզ կէթիրմիշ օլտուղումուզ Բէյթէրմօլէր ֆապրիգասընդն հալիս մօրինօ պալըզը ճիյէրինին եաղընտան իշթիրա իթմէէրինի խալիսանէ պէեան իտէրիզ։

Իլաճարընդն եաբըլմասընա ֆէվգէլատէ տիգգաթ օլունմագտա օլտուղու կիպի, ֆիյաթճա տախի, իտարէ իտէպիլէճէկինտէն զէյատէ թալիպ իթմէմէյի քէնտիմիզէ մէսլէք իթթիխազ իթմիշ օլտուղումուզտան, թէշրիֆ իտէն միւշթէրիլէրին մէՄուն գալաճագլարը պի իշթիպահ տըր։

Էճզախանէմիզէ, մէմլէքէթիմիզին էն միւթէպէր տօգթօրլարընտան, տօգթօր Գ. Թիւրապեան էֆէնտի տէվամ իթմէքտէ օլուպ, բազար կիւնլերինտէն մատտա, հէր կիւն սաաթ 6տան 9ա գատար հասթալարընա պագմաղտա տըր, վէ կէօզ, գուլագ թապիպի տօգթօր Գուսթօմիրիս տախի հէր կիւն հասթալարընը սաաթ 7½տան 9ա գատար գապալ իթմէքտէ օլուպ, սայիր միւթէպէր տօգթօրլարտան տախի տէվամ իտէնլեր վարտըր։ Գ. ԻՍԳԻԶԷՐԵԱՆ

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Տօղթէօրու միւմանիէ.յհ, հալընըզ ֆրէնկի իլէթի, վէ պէյսօսգլուղու, վէ ումումի ալթի թէհնասիլլիյէ (Ծննդական դործարան.ք), վէ իարար եօլարընա տայիր խասթալրգլարա տիւչար օլանլարընդն, էմրի թէտավիլէրինէ պագմաղտա տըր։

Տօղթօր Ճէլալեան էֆէնտի սապգդը վէճհ իւզրէ, հէր կիւն սաաթ 4տէն 10ա գատար, Պաղչէ–գաբուսունտա, Համիտիյէ թիւրպէսի սրբասընտա, Սինապեան Վիչէն էֆէնտինին Իրի ԴԱՐՈՒԼՈՒ թէտավիյէ օլան 32 նիւմէրօլու էճզախանէսինտէ խասթալար դապալ իթմիկի կիպի, բազար կիւնլերի տախի, Պէյօղլուտա, Աղա ճամիսինտէ, Սապդըզ–ազաճը ճատտէսինտէ, 27 նիւմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէզալիք մէրիզանը գապալ էյլէմէքտէ տիր։

ՄՈՒՍՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էսկէրէ, եօղէ սօ– ալֆ. սոֆ է է գոպոր

40–Պիւյիւք Հէնտէք սօղաղը–40

Տօքթէօրիւ միւմանիէ.յհին գապինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօշալոքճը, վէ նէֆէս եօլարընա էնվայը էճզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մտխասուս ալէթլեր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալրգլարընա խուսուսի օլարագ պագաղընը կիպի, էլէքթրիք ալէթլէրիյլէ իճրա օլունան հէր նէվի թէտավիյի եարար, էսկի կէօբրիւզ վէ նէզլէ, վէ պօղմաճա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալրգլարը, վէ քէօթրիսմիւք վէ սարա կիպի իլլէթլերին թապիպի խուսուսիսի տիր։

Քէզա, կիզլի խասթալրգլար, զայիֆլիք վէ զայրիհիմ։

ԿՐԹԱՐԱՆ

Հայկական Գրադարան

ՏՕՐԻՍՕՍ

ՎԱՀԱՆ ԹԷԼԼԱԼԵՍ

ԿՐԹԱԼԻԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ցուցակ

ԳՈՐԱԳՐԻՉ ՎԱՀԱՆ ԹԷԼԼԱԼԵԱՆ

ՎԱԻԵՐԱՑԵԱԼ

Ի ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹԵՆԷ ԱԶԳ. ԿԵՂՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ ՀՐԱՄԱՆԱՒ

ԺՈՂՈՎՈՑ ՊԱՇՏՕՆԷԻՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

Սոյն գեղագրութիւնը չորս մասերէ բաղկացեալ է։

Նեղագիր, նրբագիր, բոլորագիր և կօթագիր. այժմ նեղագրի մասը կը հրատարակուի որ վեց դասերէ կամ տետրակներէ բաղկանայ։ Ա. վարժութիւն տառերու. —Բ. միավանկ բառեր. —Գ. բազմավանկ բառեր. —Դ. պարբերութիւններ. —Ե. գլխագիր և թուանշաններ. —Զ. գլխագրով սկսեալ բառեր։

Կեդրոնատեղին է փորագրիչ Վ. Թէլլալեանի գործարանը Կ. Պոլիս Ուղուն չարշը 376 և ամէն գրավաճառաց և թղթավաճառաց քով։

Սոյն աշխատութիւնը ինչպէս շատերն ալ կը վկայեն մինչև հիմա գտնուածներէն՝ դրութեամբ ամենէն լաւն, գնով ամենէն ժաժան, և կրկին նպատակաւն ալ գովելի և արգիւնաւոր է. վասն զի սոյն գործին համար մասնաւոր տառեր փորագրուած և ձուլուած ըլլալով, բնականաբար նորա տպագրութիւնն ալ ժաժան և Հայ մանկուսոյն դիւրամատչելի ըլլալէն ի զատ, ի մասնաւորի կը նպաստէ նաև Հայ մամլոյն, որոյ տպագրական շարքին մէջ մինչև հիմա չի գտնուելով գեղագրական զարդաձև տառեր, սոյն տեսակ գործերն վիմագրութեան տրուելով շատ սուղ կ'ելնէին. հետևաբար դիտելի է որ Հայ արուեստաւորն՝ փոքրիկ դասատետրի մը առթիւ պիտի լրացնէ միայն թէ՝ չի պարտաւորի կասեցնել իւր աշխատութիւնը։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 3 փեար.

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 3%	82 45
» » 5%	114 67½
Էսհամը Ումումիէ աշըլար	11-35
» » գարանտր	11-
1865 Իսթիգրազը	70
1869 »	60-
1873 »	65-
Բուսէլի շըմէնտը. Թահվիլա	46
Օսմանլը Պանգասը	690-
Գրէտի Լիոնէ	775-
Բուս ֆոնտսու 5% (1877	-
Բուսիանըն Շարք իսթիգրազը	-
Իթալիա ֆոնտսու	34-25
Մըսրը իսթիգ. պիրլէշմիշ	320-
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	26-⅜
Դամպիս Լոնտրա իւղէրինէ	25-28

Բարիս, (Պուլվար) 3 փեար.

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 5%	114-40
Էսհամը Ումումիէ	10-90

Լոնտրա 3 փեար.

Ինկիլիզ ֆոնտսիտի	99-13/16
Էսհամը Ումումիէ աշըլար	11-1/8
» » գարանտր	10-5/8
1865 Իսթիգրազը	13-5/8
1869 »	12-1/8
1871 »	64-½
1872 (Պոնտի Թէզգոր)	22-½
1873 »	10-5/8
Տէվլէթի Ալիէնի 1877 իսթիգրազը	76-
Օսմանլը Պանգասը	16-¾
Բուսիա իսթիգրազը 1873	83¼
Մըսրը իսթիգրազը պիրլէշմիշ	63-¾
» իմթիեազը (շըմէնտը.)	86-⅜
Տաիրա սանիէ	-
Մըսրըն Բէյլիտ իսթիգրազը	85-
1877 Մանճարիսթան էսհամը	98-¾
Դամպիս Բարիզ	-

Վիէննա, 3 փեար.

Լոնտրա իւղէրինէ գամպիա	120-40
Բուսէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	23-70

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱԼԸ

Էսհ. Ումմ. յունվ 28 ազշմ. գր.	12 10
» » յունվ. 29 սպհ. աչ.	12-22
» » էն եիւքսէք	12 23
» » էն աշաղը	12-21
» » Սաաթ 3 տէ	12-21½
1865 Իսթիգ. (ՄուԹօն) 6% ֆ.	-
1865 » » 6% ֆ.	-
1869 » (Բինար) 6% ֆ.	-
1872 » (Պոն տի Թրէզոր	-
1873 » (Բինար) 6% ֆ.	-
Բուսէլի շըմէնտրֆէր	43-25
Բէյրութ ղուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	-
Ագչէ ֆայիզի %	9-

ԱԳՈՒՕՆԼԱՐ ՖԻՏԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	6-35
Սօսիէթէ ժէն 6%	5- 5
Իսթանպոլ Պանգասը	10-
Սօսիէթէ Օթօման	-
Թրամվայ 5%	355-
Լավրիօմ (մատէն)	152-

ԱԳՈՒՕՆԼԱՐ ԹԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110 32
Ֆրանսըզ ալթունու	88- 7
Բօլ »	90- 7
Գրիմից ալթունու	31-20
Պէեաղ մէճիտիյէ	107-37
Մէթալիք	204-20
Պէշիք	209-
Ալթըզը	126-35
Պագըր	610-
Գարպոն գայիմէսի գաբիք	876-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԹԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	900-
Էն աշաղը	900-
Սաաթ 3 տէ	900-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Կ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ